

رشد مدرسه فردا

● امیر راد

کارشناس فناوری اطلاعات

مجله‌های رشد در سه گروه مجله‌های دانش‌آموزی، مجله‌های عمومی و مجله‌های تخصصی منتشر می‌شود که دو مورد آخر برای آموزگاران، معلمان، دبیران، مدیران و کادر اجرایی مدارس، دانشجویان مراکز تربیت معلم و رشته‌های دبیری و کارشناسان تعلیم و تربیت منتشر می‌شود. غیر از مجموعه‌های تخصصی که شامل ۱۷ عنوان مجله است و بصورت فصل‌نامه و ۴ شماره در سال منتشر می‌شود، مجموعه دانش‌آموزی و عمومی آن که رشد مدرسه فردا نیز در رده عمومی قرار می‌گیرد، بصورت ماهنامه و ۹ شماره در سال (مهر تا خرداد) منتشر می‌شوند. هر سه مجموعه نیز روی هم شامل ۲۷ مجموعه نشریه می‌باشند که برای خانواده بزرگ وزارت آموزش و پرورش تهیه می‌شوند.

ضرورت انتشار نشریه

بیش از دو دهه است که با ظهور فناوری‌های نوین، مدارس جهان نیز سخت تحت تأثیر امواج آن قرار گرفته‌اند و با ظهور و رواج اینترنت در سال‌های دهه ۹۰ قرن بیستم میلادی و پیش‌بینی انقلاب فناوری اطلاعات، بسیاری از صاحب‌نظران در انتظار آن بودند که مدارس نیز دست‌خوش تغییرات تکنولوژیکی و انقلاب اطلاعات شوند و موج تغییر و تحول نظام آموزشی کشورها را فرا گیرد و بسیاری از آرمان‌های مصلحان تعلیم و تربیت محقق شود؛ آموزش و پرورش از اقتدار یک‌سویه معلمان رها گردد، با تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان سازگار باشد، از قید و بند کتاب درسی آزاد شود، ارتباط دانش‌آموزان با جهانی گسترده برقرار گردد و فرآیند ساخت دانش رو به گسترش رود. این آرزو و طلوع جامعه اطلاعاتی، آرمان‌هایی است که در پی توسعه فناوری اطلاعات تصور تحقق آن می‌رود، جامعه‌ای که ارزش آن از زمین، سرمایه و نیروی کار نخواهد بود و بر این اساس دانش و دانایی محور آن است. فناوری اطلاعات و جلوه‌های آن در تمامی زمینه‌های

● رشد مدرسه فردا، نشریه دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش، سال اول، شماره ۵، اردیبهشت ۱۳۸۴، ۳۲ صفحه، ۱۲۰۰ ریال، شمارگان ۲۰۰۰ نسخه.
مدیرمسئول: علیرضا حاجیان‌زاده
سردبیر: محمد عطاران

بیشتر دانش‌آموزان امروز و دیروز با مجموعه مجله‌های رشد آشنایی دارند، نشریاتی که توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شود.

نشریه رشد مدرسه فردا نیز یک نمونه از نشریه‌های تخصصی این مجموعه می‌باشد که برای دبیران و کارشناسان فناوری اطلاعات و ارتباطات آموزش و پرورش و مراکز تربیت معلم و دانشجویان دانشگاه‌ها منتشر می‌شود.

با ظهور فناوری‌های نوین، مدارس جهان نیز سخت تحت تأثیر امواج آن قرار گرفته‌اند و با ظهور و رواج اینترنت بسیاری از صاحب‌نظران در انتظار آن بودند و موج تغییر و تحول نظام آموزشی بسیاری از آرمان‌های مصلحان تعلیم و تربیت محقق شود

اطلاعات، شماره پنجم خود را بعنوان‌های زیر اختصاص داده است: توسعه فناوری اطلاعات با تدبیر چه کسانی؟، رایانه و آینده مدارس، معلمی شاگردانه، ساخت و توسعه بازی‌های رایانه‌ای، شنیدن کی بود مانند دیدن (گزارشی از سایت دبیرستان نمونه دولتی الزهرا، منطقه ۱۷ تهران)، چلچراغ عاشورا (معرفی سایت کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان)، پرورش مهارت خواندن مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات، استفاده از بازی‌های رایانه‌ای برای آموزش در دوره‌ها و سطوح بالاتر، جست‌وجوی پیشرفته در گوگل، اثر بازی‌های ویدیویی و رایانه‌ای بر کودکان و وبلاگ و کاربرد آن در تعلیم و تربیت. این عنوان‌ها در بخش‌های متنوع یادداشت سردبیر، علمی،

اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی بکار می‌رود و اگر از فرصت‌هایی که بوجود می‌آورد بدستی استفاده نشود باید برای تهدیدهای آن راه چاره‌ای پیدا کرد.

دست‌اندرکاران دفتر انتشارات کمک آموزشی وزارت آموزش و پرورش نیز با اشراف به تأثیری که فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش نوین ایفا می‌کند نسبت به انتشار ماهنامه رشد مدرسه فردا از دی‌ماه ۱۳۸۳ همت گمارده‌اند تا بتواند با گسترش و تعمیق مباحث در عرصه فناوری اطلاعات و تعلیم و تربیت و بیان دستاوردهای علمی در این زمینه راه را برای بهبود حرکت در این قلمرو هموار کند.

اهدافی که رشد مدرسه فردا برای این مهم برگزیده و در شماره اول آن آمده است، عبارت‌اند از:

۱. ارتقای دانش علمی کارکنان آموزش و پرورش در حوزه فناوری اطلاعات و آموزش و پرورش،
۲. ترویج کاربرد هوشمندانه فناوری اطلاعات در تعلیم و تربیت،

۳. توسعه تفکر انتقادی درباره فناوری اطلاعات،
۴. اطلاع‌رسانی در حوزه فناوری اطلاعات و تعلیم و تربیت (آموزش و پرورش ایران و جهان)،
۵. نقد و ارزیابی سیاست‌های ناظر بر کاربرد فناوری اطلاعات در ایران و جهان.

نگاهی به آخرین شماره منتشر شده

همان‌طور که گفته شد، نشریه رشد مدرسه فردا از دی‌ماه ۱۳۸۳، کار خود را آغاز کرده است و آخرین شماره آن اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۴ بعنوان شماره ۵، بدست مخاطبان رسیده است، البته طبق قرار انتشار، باید در خردادماه نیز دارای شماره‌ای می‌بود، که تا لحظه نگارش این معرفی (اواسط مرداد ۱۳۸۴) شماره جدید منتشر نشده است.

رشد مدرسه فردا با عنوان کلی آموزش و پرورش و فناوری

معرفی وبلاگ، گزارش، معرفی سایت، تجربه‌ها، طنز، آموزش، رایانه چندبخشه؟، معرفی کتاب و نرم‌افزار و گزارش تحقیقات گردآوری شده‌اند.

سردبیر در یادداشت خود که بر خلاف تمامی نشریه‌ها در صفحه ابتدایی نشریه و قبل از شناسنامه و فهرست آمده به ذکر دغدغه‌های خود درباره توسعه فناوری اطلاعات پرداخته است. وی با طرح سؤالی که ساکنان دار هدایت توسعه فناوری اطلاعات در نهاد آموزش و پرورش باید چه کسانی باشند؟ دو نظریه را مطرح و در نهایت بر همگرایی این دو نظریه تأکید می‌کند. از نظر وی هدایت توسعه فناوری اطلاعات را نه به مهندسانی که خود خالق و مبدع فناوری اطلاعات بوده‌اند و نه به متخصصان علوم انسانی و عالمان تعلیم و تربیت باید سپرد. بلکه آن چه در کشورهای پیشرفته دیده می‌شود، هم‌گرایی مهندسان، فناوران، فیلسوفان، هنرمندان، سیاستمداران و متخصصان حوزه‌های متعدد علوم انسانی در طراحی و برنامه‌ریزی توسعه فناوری اطلاعات و گردهم‌آمدن متخصصان حوزه‌های علوم انسانی و رایانه و تعامل ایشان با یکدیگر است.

رایانه و آینده مدارس، عنوان ترجمه مقاله علمی است که در آن نقش فناوری‌های رایانه‌ای را در بهبود روش‌های آموزش در مدارس مورد کنکاش قرار می‌دهد. نویسنده در این مقاله با دیدگاهی انتقادی نسبت به مقاومت سنتی مدارس در مقابل تغییرات می‌آورد: اگر مدارس سرعت و از بنیاد تغییر نکنند، احتمالاً مؤسسه‌های دیگری که سریع‌تر به تغییرات پاسخ

می‌دهند، جایگزین آن‌ها خواهند شد. در بخش گزارش، گزارشگر فضای سایت دبیرستان نمونه دولتی الزهرا در منطقه ۱۷ تهران را برای خوانندگان توصیف می‌کند و در مورد ویژگی‌ها و کارکرد این سایت از زبان کادر آموزشی و دانش‌آموزان مطالبی را بیان می‌کند و در پایان می‌نویسد: این‌جا همه چیز رنگ و بوی جدیدی داشت، احساس می‌کردیم چقدر بچه‌ها بزرگ شده‌اند. ساعت تفریح، دانش‌آموزان براحتهی وارد سایت می‌شدند و کار خود را ادامه می‌دادند. یکی از بچه‌ها با کتاب درسی خود وارد شده بود و مشغول جست‌وجوی موضوع درسی خود در اینترنت بود. یکی ایمیل خود را چک می‌کرد، چند نفر در مورد ادامه پروژه خود بحث می‌کردند و کارهایشان را به هم نشان می‌دادند. همه چیز ساده و صمیمی؛ بی‌هیچ تکلفی ...

در بخش معرفی سایت، پایگاه اطلاع‌رسانی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان مورد بررسی قرار گرفته است که در این معرفی فقط به قسمت‌های مختلف سایت اشاره شده و محتوای سایت مورد بررسی و کنکاش نویسنده قرار نگرفته است. جاداشت با صیغه نشریه رشد مدرسه فردا و کارشناسانی که در دفتر انتشارات آموزشی وزارت آموزش و پرورش وجود دارند، این سایت از لحاظ محتوا و کیفیت ارائه اطلاعات به مخاطبان، مورد نقد و بررسی موشکافانه‌ای قرار می‌گرفت تا این نقد مورد استفاده دست‌اندرکاران سایت کانون نیز قرار گیرد. در بخش تجربه‌های نشریه، بخش پنجم معرفی نوآوری‌های آموزشی مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات با عنوان پرورش مهارت خواندن آورده شده است.

نشریه رشد مدرسه فردا از بخش طنز نیز تهی نیست و در این قسمت یکی از طنزپردازان معاصر که با مجموعه نشریات گل‌آقا نیز همکاری دارد، تحت عنوان موضوع انشا رایانه را توصیف کرده است و در آن‌جا می‌نویسد: من درس رایانه را دوست داشتم و به آن افتخار می‌کنم و خدا کند راه مدرسه مجازی همیشه راه‌بندان باشد. چون عمومی ما می‌گوید معلوم نیست در آن‌جا، زنگ رایانه فوتبال داشته باشد.

هم‌چنین در ادامه، نشریه دارای مقاله‌های کاربردی‌تر و بخش معرفی کتاب برای مخاطبان خود است.

این نشریه کوششی ارزنده برای توسعه مفهوم مشترک آموزش و پرورش و فناوری اطلاعات و ارتباطات است و دست‌اندرکاران آن باید با همگرایی عالمان علوم مهندسی، علوم اجتماعی، علوم انسانی و امر تعلیم و تربیت به غنای آن افزوده و مسیر تبدیل این نشریه به مرجع فعالان مباحث آموزش و IT را فراهم سازند.

نشانی دفتر نشریه: تهران - صندوق پستی ۶۵۸۵ / ۱۵۸۷۵
پست الکترونیک: info@roshdmag.org

